

کوشش مین های خفته را بیدار نکنید

♦ فاطمه هجرت
کارشناس ارشد جامعه شناسی و امور تربیتی

اشاره:

مین ها هر روزه جان عده‌ای از هم
و طنان را می‌گیرد و این سنوآل پیش آمده
که چه فکری برای مین زدایی شده
است؟! *

با پذیرش قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل توسط ایران، جنگ با عراق رسماً پایان یافته و دو کشور همسایه گام‌هایی را در جهت تنش زدایی و بازگشت به دوران قبل از جنگ برداشتند که در این ارتباط آنچه حایز اهمیت بود تلاش‌های دو کشور برای سازندگی همراه با رجعت خانواده‌هایی که در مناطق جنگی ساکن بودند به خانه و کاشانه خود بود. زیرا دوران اسکان موقت آنها در دیگر نقاط ایران و عراق به پایان رسیده و باید آنها ضمن بازگشت به خانه، در راه جاری شدن خون حیات و زندگی در این مناطق نیز تلاش می‌کردند.

ولی حجم گسترده ویرانی و خرابی‌ها که نشان از جنگ شهرها و از بین رفتن کلیه امکانات زیستی برای ساکنین پیشین این مناطق داشت و به همراه آثار بر جای مانده از جنگ شرایط نامساعدی را به وجود آورده بود که زندگی در این مناطق را سخت و مشکل می‌کرد زیرا در کنار سازندگی و احیای شهرها، خانه‌ها، جاده‌ها و تاسیسات زیربنایی، آنچه اهمیت داشت و ممکن است چندان به چشم نیاید پاکسازی این مناطق از ادوات جنگی بود زیرا مناطق مزبور سال‌ها کانون جنگ و درگیری بوده و نظامیان همراه با ادوات و ابزار جنگی در آنهاجا سکونت داشتند.

یکی از ابزار و آلاتی که برای مقابله با شبیخون‌های دشمن و ایجاد ایمنی و ساختن حاشیه امنیتی مورد استفاده قرار می‌گیرد ایجاد میداین مین و مین گذاری اراضی است که هر گروه متخاصم و یا کشور در حال جنگ به آن متوسل می‌شود. این وضعیت را در افغانستان، کویت،

ایران پس از مصر
دومین کشور
آلوده به مین در
جهان است

کوزوو و هر کشور و یا منطقه‌ای که در جنگ قرار داشته و یا با تهدیدات مخالفین و خارجی‌ها مواجه بوده مشاهده می‌کنیم.

البته گاهی اوقات برخی گروه‌های چریکی و معارض از مین برای کمین و یا ناامن کرده جاده‌ها استفاده می‌کنند اما رایج‌ترین و شایع‌ترین روش، همان ایجاد میداین مین است. ولی مشکل زمانی به وجود می‌آید که جنگ و درگیری پایان یافته و قرار است تردد و رفت آمد‌ها آغاز شده و میداین مین برچیده شوند. هر چند گفته می‌شود طرفین در چنین شرایطی نقشه مناطق مین گذاری شده را در اختیار یکدیگر قرار می‌دهند اما مشکل وقتی حاد می‌شود که این مناطق با سیلاب‌های بهاری و برف و باران زمستانی شستشو شده باشند که در آن صورت باید در انتظار حوادث و رویدادهای ناگواری بود.

هنوز هم با گذشت بیش از یک دهه از خاتمه جنگ ایران و عراق و پذیرش قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل که متأسفانه بنا به دلایل سیاسی اجرای مفاد آن دچار وقفه شده و متوقف گردید شاهد تلفات انسانی و حیوانی ناشی از ادوات جنگی بر جای مانده در جبهه‌های پیشین جنگ در غرب و جنوب کشور هستیم. به طوری که هر از چند گاهی در اثر انفجار مین و یا گلوله‌های منفجر نشده‌ای که از زمان جنگ در گوشه و کنار این مناطق بر جای مانده و یا کارگزاران شده‌اند هم‌وطنی مجروح شده و یا بخشی از اندام‌های خود را از دست داده و یا اگر خوشبخت باشد برای بقیه عمر از زندگی محروم می‌شود. این مسأله که در مناطق پیشین جنگی و مرزهای غرب و جنوب عادی بوده و از قبل هم قابل پیش‌بینی بود را نمی‌توان به حساب ندانم کاری و یا بی‌توجهی و سستی مسوولین و یا شهروندانی گذارد که در این مناطق زندگی می‌کنند و یا ناگزیر به تردد هستند بلکه در دیگر کشورهای جهان نیز که مدتی با جنگ سر و کار داشته‌اند و حتی کشورهایی که در جنگ دوم جهانی که ۶۰ سال از آن می‌گذرد صحنه درگیری‌ها بوده‌اند هنوز هم مین‌ها و یا گلوله‌هایی یافت می‌شود که خطرناک هستند و این احتمال داده می‌شود که فعال شده و جان عده‌ای را بگیرند. ولی سوال این است که چه اقداماتی در ایران صورت گرفته تا در کنار آن بخشی از جبهه‌های جنگ که قرار است به عنوان یادگار ۸ سال دفاع مقدس برای آگاهی آیندگان حفظ شود این غول‌ها و یا شیاطین خفته را برای همیشه از بین برده و یا به خواب ابدی فرو ببرند. به گونه‌ای که از این پس شاهد

انفجار آنها و بر باد رفتن زندگی‌ها نباشیم؟ هنوز خاطره تلخ بر روی مین رفتن مرتضی آوینی و شهید یزدان پناه و ده‌ها نفر دیگر را که جان خود را در این مناطق از دست داده و یا دچار معلولیت شده‌اند فراموش نکرده و امید هم داریم که بار دیگر شاهد بروز چنین حوادث ناگواری نگ باشیم.

در این میان آنچه اهمیت دارد این مساله است که مین‌زدایی و پاکسازی مناطق جنگی را از ابزار و ادوات جنگی نمی‌توان و نباید سهل و آسان گرفت. برای کسانی که در شهرها خصوصاً تهران بزرگ که فرسنگ‌ها از جبهه‌ها دور بوده زندگی می‌کنند ممکن است خطری که مرزنشینان و افرادی را که در مناطق پیشین جنگی زندگی می‌کنند و یا ناگزیر به تردد در این مناطق هستند را درک و حس نکنند در حالی که این خطر بسیار جدی بوده و برای بر طرف کردنش نیاز به عزم ملی و همت همگانی است تا مردم این مناطق نیز به آرامش دست یافته و بدون هراس از شیطانی که در زمین خفته‌اند به زندگی خود ادامه دهند. به همین دلیل باید مردم این مناطق به همراه سازمان‌ها و ارگان‌های دیصلاح و ذیربط دست به دست هم داده و اراضی مرزی و جنگی را از چنین شیطانی پاکسازی کنند.

ایمن سازی این مناطق می‌تواند نقش به سزایی در از سرگیری فعالیت‌های عمرانی، کشاورزی، دامی و صنعتی داشته و راه را برای بازگشت اهالی به خانه و کاشانه خود هموار سازد. آماري که از مناطق مین‌گذاری شده و وسعت آن در دست است نشان از عظیم بودن کاری دارد که باید صورت بگیرد. در این میان تعداد قربانیان ابزار آلات جنگی بر جای مانده و مین‌ها نیز حکایت دیگری دارد که باید به این مقوله توجه خاصی شود. به طوری که گفته می‌شود بر اساس یک تحقیق انجام شده به طور متوسط روزانه ۲/۲ نفر بر اثر انفجار مین در کشور دچار مصدومیت و یا مجروحیت‌های دایمی می‌شوند که حدود ۳۰ درصد این حوادث در استان کرمانشاه روی می‌دهد. جالب توجه است که فعالیت و اقدامات مین‌روبی تحت نظر وزارت کشور صورت می‌گرفت اما در اواسط سال گذشته پس از گذشت ۱۴ سال از پایان جنگ این وظیفه به وزارت دفاع سپرده شد. یکی از دلایل این جایجایی مسوولیت‌ها، غیر تخصصی بودن نیروهای پاکسازی و مشکلات در باره تجهیز و فناوری‌های پیشرفته عنوان شد که گفته می‌شد

۵ استان ایلام، کردستان، کرمانشاه، خوزستان و آذربایجان غربی آلوده به مین هستند

روند پاکسازی را با کندی مواجه کرده است.

آمار گویای این واقعیت است که ۲ میلیون و چهارصد هزار هکتار از اراضی ۵ استان غربی کشور آلوده به مین است و پاکسازی با روال طبیعی ۵۰ سال طول می‌کشد زیرا ایران با دارا بودن حدود ۱۶ میلیون مین خنثی نشده پس از کشور مصر، دومین کشور آلوده به مین در دنیا محسوب می‌شود. استاندار کرمانشاه معتقد بود که این استان در پایان جنگ دارای ۷۰۰ هزار هکتار زمین آلوده به مین بود که در این سال‌ها حدود ۵۰ درصد این اراضی پاکسازی شده است. یکی از دلایل کند بودن پاکسازی علاوه بر فقدان ابزار و آلات پیشرفته و نیروهای کارآمد باید به نبود نقشه‌های میدانی مین اشاره کرد که به دلیل وضعیت عراق دریافت آنها امکان‌پذیر نشده است. زیرا کشورها پس از صلح و بازگشت به دوران آرامش، سعی می‌کنند برای پاکسازی نقشه‌های میدانی مین را در اختیار طرف مقابل قرار دهند تا پاکسازی و مین‌زدایی با سرعت و سهولت صورت بگیرد. ولی وضعیت

عراق تاکنون مانع تحقق این خواسته گردیده است. نگاهی به آمار مین در جهان نیز جالب توجه است زیرا گفته می‌شود تجارت مین در دنیا سالانه ۳ میلیارد دلار عاید کشورهای تولیدکننده می‌کند در حالی که روزانه ۳۲ نفر در جهان بر اثر انفجار مین کشته می‌شوند و هم اکنون بیش از ۷۰ میلیون مین خنثی نشده در نقاط مختلف جهان وجود دارد. مناطق آلوده به مین و گلوله‌های عمل نکرده ایران ۴ میلیون و دویست هزار هکتار برآورد شده بود که یک میلیون و سیصد هزار هکتار آن مربوط به خوزستان و بقیه مربوط به استان‌های کرمانشاه، کردستان، ایلام و آذربایجان غربی بود. وزارت دفاع با تشکیل ستاد پاکسازی میدانی مین کشور تلاش وسیعی را آغاز کرده تا در یک فاصله زمانی ۵ تا ۸ ساله پاکسازی را به پایان برساند. جالب توجه است که شرکت‌هایی در بخش خصوصی نیز در این رابطه فعال شده و به یاری وزارت دفاع برخاسته‌اند. ولی آنچه اهمیت دارد افزایش ظرفیت پاکسازی سالانه است که می‌تواند زمان پاکسازی را کوتاه کند.

اما، پاکسازی میدانی مین حتی توسط کارشناسان و نیروهای نظامی نیز خالی از خطر نیست به طوری که سرهنگ همتی از گروه ۴۲۲ پل شناور اهواز از قرارگاه پاکسازی ارتش در خوزستان می‌گفت: ۲۹۰ هزار و ۳۶۹ هکتار از اراضی خوزستان پاکسازی شده و در این ارتباط یک میلیون و ۱۶ هزار و ۳۰ مین ضد نفر، ۴۷۰ هزار و ۴۳۱ مین ضد خودرو و ضد تانک و یک میلیون و ۵۱ هزار و ۷۵۰ عدد انواع گلوله‌های مختلف از این منطقه جمع‌آوری و تخریب شده که در این راه ۶۰ نفر جان خود را از دست داده و ۱۵۰ نفر هم مجروح شده‌اند. تعداد افرادی که از زمان شروع عملیات پاکسازی اراضی آلوده تا پایان سال ۱۳۸۲ حین عملیات پاکسازی جان خود را از دست داده‌اند ۱۵۴ نفر بوده و ۶۱۴ نفر نیز دچار مجروحیت شده‌اند. اما این تعداد شامل نیروهای ارتش و سپاه می‌شود که به کار پاکسازی مناطق اشتغال داشتند در حالی که تعدادی از افراد عادی هم که در این مناطق زندگی می‌کنند همه روزه در معرض انفجار مین و گلوله‌های بر جای مانده از دوران جنگ قرار دارند. در این رابطه می‌توان به مرگ یک جوان ۱۸ ساله در روستای "هاوازه" بانه در اوایل اردیبهشت ماه سال جاری اشاره کرد و یاد همین زمان باید از انفجار گلوله خمپاره در مسجدی در ایلام نام برد که به کشته و مجروح شدن ۳۶ نفر انجامید. هم‌چنین در هنگام برداشت محصولات کشاورزی

در قصر شیرین در هفته‌های گذشته ۱۰ مین منفجر می‌شود که طی آن ۷ نفر از کشاورزان، عشایر و افراد بومی کشته و مجروح می‌شوند. اگر چه وقوع این حوادث در ۵ استان آلوده امری عادی است ولی باید با سرعت بخشیدن به عملیات پاکسازی و جلوگیری از جابجایی مین و گلوله‌های بر جای مانده توسط اهالی، درصد ایمنی را بالا برد. با توجه به بالا بودن میزان تلفات، نمایندگان مجلس ششم در اسفند سال ۱۳۸۲ تصویب کردند به کسانی که در اثر انفجار مین دچار نقص عضو می‌شوند ماهانه ۵۰ هزار تومان پرداخت شود. ولی آیا با این پول‌ها می‌توان از مشکلات مردم کاسته و ایمنی را به مناطق مرزی باز گرداند؟

آنچه در این میان جالب است و باید در کنار پاکسازی کشور از ۱۶ میلیون مین عراقی‌ها از آن یاد شود اعلام این مساله از سوی سخنگوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا در بهمن ماه سال گذشته بود که گفته بود قرار است به عنوان یکی از راه‌های مقابله با قاچاق کالا در کشور، اقدام به کاشت مین شود.

این مساله اعتراض مسوول ستاد پاکسازی میداین مین را در پی داشت به طوری که او مخالفت این ستاد را با استفاده از مین برای مبارزه با قاچاقچیان اعلام کرده و خاطر نشان کرد که اجرای این طرح می‌تواند برای مردم خطرات زیان باری در پی داشته باشد. وی با اشاره به این مساله که روزانه به طور متوسط در کشور ۲ نفر در اثر برخورد با مین آسیب می‌بینند می‌گوید: اقدام مذکور می‌تواند این روند تخریب را افزایش دهد.

هم چنین کانون غیردولتی مشارکت پاکسازی مین نیز به جمع مخالفین پیوسته و اعلام کرده بود که در حالی که برای جنابیت قاچاق در کشور ۵۹ علت شناخته شده جای تعجب و تاسف دارد که سخنگوی محترم ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز از مین گذاری جهت کنترل مرزها خبر می‌دهد. در بیانیه این گروه آمده بود که بین سال‌های ۱۹۸۹ تا ۱۹۹۹ در ایلام یک هزار و ۸۳ نفر در اثر مین مصلوم شدند که ۳۹۴ مورد به مرگ و ۶۸۸ مورد دیگر به مجروحیت دایمی منجر شد. هم چنین چنانچه ۷۰ درصد قاچاق در کشور از طریق بنادر و اسکله‌ها صورت می‌گیرد کاشتن مین در کوه و بیابان و صرف هزینه‌های غیر قابل جبران و غیر قابل تحمل همراه با جان‌های از دست رفته چوپانان و کشاورزان بی گناه و اندام ناقص مصلومین ناشی از مین چه فایده‌ای عاید کشور می‌کند و چه مقدار مانع قاچاق می‌شود؟

دعوی بین ستاد مبارزه با قاچاق کالا با کانون‌های پاکسازی میداین مین بیانگر این واقعیت است که با وجود خطراتی که مین برای انسان‌ها دارد چگونه است که در عوض مشارکت همگانی و عزم ملی برای مین زدایی از کشور هنوز هم عده‌ای بر این باور هستند که از طریق مین می‌توانند به اهداف و خواسته‌های خود جامه عمل بپوشانند.

در بهمن ماه سال گذشته نمایندگان مرکز بین‌المللی پاکسازی میداین مین سفری به ایران کرده و آمادگی خود را برای کمک‌رسانی اعلام کردند. این گروه که در این رابطه دست به اقدامات بشردوستانه می‌زند به یاری ایرانیان شتافته بود که در دومین کشور آلوده از نظر مین زندگی می‌کنند.

با تایید رییس جمهوری طرح جدید پاکسازی مناطق آلوده به مین از آذر ماه سال گذشته عملیاتی شد. در این طرح که از سوی وزارت دفاع به هیات وزیران ارایه شده بود با ورود بخش خصوصی به عرصه پاکسازی هم‌چنین گسترش فعالیت‌های امنیت‌سازی و آموزشی، پیش‌بینی شده بود طی ۱۰ سال مین‌های باقی مانده از جنگ پاکسازی شود.

مسوولین کشوری امیدوار بودند که با اجرای طرح مزبور بتوانند از کشته و مجروح شدن روزانه ۲ نفر در کشور جلوگیری کنند. وجود ۱۶ میلیون مین در ایران شامل یک چهارم کل مین‌های خنثی نشده در سرتاسر جهان است که در این ارتباط در سیمینار منطقه‌ای پیشگیری و درمان صدمات ناشی از مین اعلام شد، این مین‌ها به طور متوسط تا ۵۰ سال فعال هستند و امکان از بین رفتنشان طی چند روز وجود ندارد. به گفته دکتر موسی زرگر

در حال حاضر صدمات ناشی از مین در استان‌های غربی کشور به ویژه خوزستان، ایلام، کرمانشاه و کردستان جان بسیاری از انسان‌های غیر نظامی را تهدید می‌کند.

وی تصریح می‌کند که فقط در ۱۰ سال گذشته بیش از ۲ هزار و ۲۶۰ نفر در استان کرمانشاه در اثر صدمات ناشی از مین کشته و یا مجروح شده‌اند. بر اساس آماري که دکتر زرگر ارایه داده ۸۰ میلیون مین در جهان کاشته شده و حدود ۸۰ کشور جهان با این عارضه دست به گریبان هستند. هم‌چنین در هر ۲۲ دقیقه یک نفر قربانی صدمات ناشی از مین می‌شود و هر سال ۱۵ تا ۲۰ میلیون نفر در جهان به همین علت جان خود را از دست می‌دهند که بخش مهمی از این افراد را کودکان تشکیل می‌دهند.

محمد پسر ۱۴ ساله‌ای که دو پا و یک چشم خود را در اثر انفجار مین از دست داده در روستای سببان در حوالی آشنویه زندگی می‌کند. او هر روز به کمک برادر ۱۲ ساله‌اش گوسفندان را به اطراف روستا برای چرا می‌برد که در یکی از این روزها پایش روی مین رفت. او ۳ سال است که ناگزیر است روی ویلچر بنشیند. و نه تنها قادر به چوپانی و تامین معاش خانواده خود نیست بلکه به دلیل عفونت مکرر پاهایش مجبور است همواره در مسیر بیمارستان به روستا و بالعکس در حرکت باشد. در همین روستا چندی قبل نیز ۵ کودک در یک تله انفجار مین گرفتار آمده و جان خود را از دست می‌دهند. مسوول واحد توانبخشی اداره بهزیستی شهرستان آشنویه می‌گوید: روزانه ۴ یا ۵ مورد از این انفجارها در منطقه رخ می‌دهد که اکثر قربانیان آن را کودکان تشکیل می‌دهند.

اما جالب است که معاون پیشگیری سازمان

بهرزستی کشور که از ۱۶ میلیون مین خنثی نشده در کشور سخن می‌گوید بر این مساله تاکید می‌ورزد که در صورت عدم آموزش لازم به ساکنان به خصوص کودکان این مناطق، در آینده ۱۶ میلیون معلول ناشی از انفجار مین خواهیم داشت. ولی سوال این است که چه کسی و یا چه سازمانی باید به اهالی این مناطق آموزش بدهد؟

مین‌ها طی سالیان سال زیر پوششی از خاک پنهان شده‌اند و جز از طریق دستگاه‌های مین‌یاب پیشرفته امکان شناسایی آنها وجود ندارد، لذا تنها اقدام مفید، پاکسازی مناطق از مین است. در سال ۱۳۸۲ طرحی با اعتبار ۵۰ میلیون تومان در ۱۱۵ مدرسه شهری و ۵۳۰ مدرسه روستایی برای آموزش در منارس و نصب تابلوهای هشداردهنده در مناطق به‌اجرا درآمد. قرار بود در سال ۱۳۸۳ نیز کشاورزان و دامداران این مناطق تحت پوشش طرح مزبور قرار بگیرند. اما استمرار انفجارها و تلفات بی‌انگیز این واقعیت است که این طرح‌ها و برنامه‌ها راهگشا نبوده و نتوانسته به کمک مردم بشتابند.

بر اساس آمار دفتر پیشگیری از معلولیت‌های سازمان بهزستی کل کشور شهرهای اشنویه و پیرانشهر بیشترین آمار تلفات و مصدومیت را در ارتباط با انفجار مین دارند به طوری که روزانه در سرتاسر منطقه غرب کشور حدود ۲۲ نفر بر اثر انفجار مین مجروح می‌شوند. در حالی که در کل دنیا فقط ۳۰ نفر در این رابطه کشته می‌شوند.

برای پی بردن به اهمیت و حساسیت موضوع ذکر این مثال ضروری است که در افغانستان پس از ۳ دهه جنگ و خونریزی فقط ۷۰۰ هزار هکتار از اراضی آلوده به مین است. در صورتی که در ایران بیش از ۲ میلیون هکتار اراضی آلوده وجود دارد. حال چگونه است که عده‌ای بر این باورند که می‌توان با مین‌گذاری و افزایش مناطق آلوده جلوی قاچاق کالا را گرفت؟

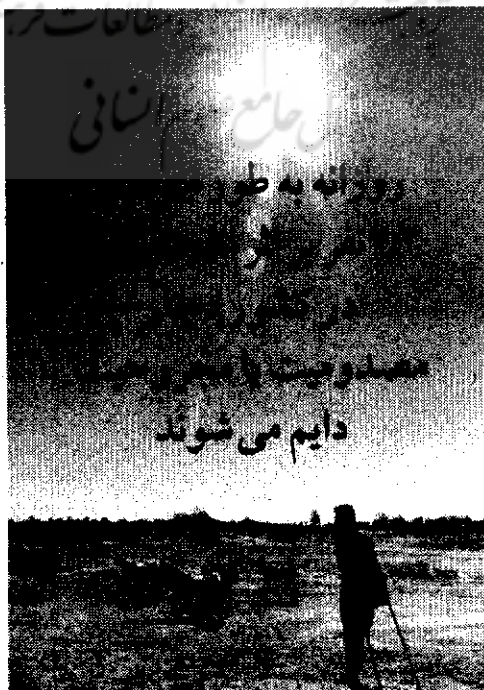
ایران در سال ۱۳۶۷ اقدام به پذیرش قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت، سازمان ملل کرد و گفته می‌شود که پس از آن گردان‌های مهندسی لشکرهای عملیاتی، پاکسازی مناطق آلوده را آغاز کردند. در این راستا اواسط سال ۱۳۷۶ اعلام می‌شود تا زمان مزبور ۴۸۰ هزار مین ضد نفر، ۱۷۵ هزار مین ضد خودرو، ۲۹ هزار مین ضد تانک و ۳۷۷ هزار گلوله عمل نشده کشف و خنثی و حدود ۵۰ هزار هکتار از مناطق عملیاتی جنوب پاکسازی شده است. این آمار بیانگر روند کند و ناقص در پاکسازی

مناطق بوده است که در همین ارتباط این اعتقاد وجود دارد که اعتبارات مالی و امکانات مناسبی به این مساله اختصاص نیافته بود. روند پاکسازی که هم‌زمان با کشته و زخمی شدن بسیاری از اهالی مناطق آلوده به مین و مواد منفجره ادامه داشته به حدی کند و نارسا بوده که در دی ماه سال گذشته معاون وزیر دفاع در حاشیه نمایشگاه توانمندی‌های این وزارتخانه اعلام کرده بود که روندی که پیش از این در ارتباط با پاکسازی مناطق آلوده دنبال می‌شد نزدیک به یک قرن طول می‌کشید.

از مرز ایلام و عراق به عنوان آلوده‌ترین مناطق به مین نام برده می‌شود. این استان دارای ۴۳۰ کیلومتر مرز مشترک با عراق است که به گفته مقامات محلی یک میلیون و هفتصد هزار هکتار آن آلوده به مین است. در این منطقه پس از جنگ هشتصد نفر در اثر برخورد با مین کشته و ۱۳۰۰ نفر مجروح شده‌اند. هم‌چنین مدیر کل امنیتی و مرزهای استانداری خوزستان اعلام می‌کند که بخش عظیمی از غرب کرخه در شوش، قسمتی از منطقه عمومی اهواز، منطقه جفیر، قسمتی از بخش مرکزی اهواز، بخش وسیعی از خرمشهر و منطقه عمومی دشت آزادگان آلوده به مین است. فرماندار دشت آزادگان می‌گوید: در حالی که در طول جنگ با عراق شهدای این شهرستان ۱۳۰۰ نفر بوده ولی پس از جنگ ۱۱۳ نفر در اثر برخورد

با مین کشته و ۲۱۶ نفر مجروح شده‌اند. ولی جالب است که همه از کمبود امکان و اعتبارات سخن می‌گویند. مسوولین وزارت کشور که تا سال گذشته وظیفه پاکسازی را بر عهده داشتند ارایه نشدن نقشه‌های مناطق مین‌گذاری شده از سوی عراق را از جمله عمده‌ترین دلایل معطل ماندن عملیات پاکسازی می‌دانند. اما مدیر کل امنیت استانداری خوزستان کمبود اعتبارات مالی را عنوان می‌کند. دست به دست شدن مسوولین و سازمان‌هایی که وظیفه پاکسازی را عهده‌دار بودند و جابجایی ارگان‌ها از یک سو سبب ایجاد وقفه در امر پاکسازی گردیده و از سوی دیگر مشکلات مالی و اعتباری مشکل ساز شده است.

در این شرایط دست‌نیاز به سوی NGO ها و سازمان‌های بشردوستانه بین‌المللی دراز شده است. اما اگر خود محوری و کارشکنی برخی سازمان‌ها این اجازه را بدهد که خارجی‌ها و به‌خصوص بخش خصوصی در این ارتباط فعال شوند و به راحتی به یاری مردم بشتابند. مسوولین وزارت دفاع از یک مدت ۱۰ ساله برای پاکسازی سخن می‌گویند در حالی که وزیر کشور خیر از ۴۰ تا ۵۰ سال می‌دهد. اگر چه نمی‌توان ادعاهای وزارت دفاع یا وزارت کشور را پذیرفت ولی با یک محاسبه می‌توان پرده از روی واقعیت دیگری برداشت زیرا وقتی که در طول ۱۵ سال یک میلیون و دویست هزار هکتار از اراضی آلوده پاکسازی می‌شود برای حدود ۵ میلیون هکتار باقی مانده باید ۷۵ سال زمان صرف کرد. لذا چنین وضعیتی ایجاب می‌کند مساله پاکسازی مناطق مرزی غرب و جنوب کشور از مین و گلوله‌های عمل نکرده به صورت جدی پی‌گیری شده و با بهره‌گیری از دانش و توان خارجی‌ها گام‌های اساسی در این راستا برداشته شود. زیرا هر روزی که می‌گذرد بر تعداد معلولین و افرادی که جان خود را در اثر انفجار مین از دست می‌دهند افزوده شده و این وضعیت سبب گردیده اهالی از اسکان در خانه و کاشانه خود پرهیز کرده و به مهاجرت روی بیاورند. بیدار شدن مین‌های خفته به نفع هیچ کس نیست و نمی‌توان یا سرپوش گذاردن بر چنین مساله حساسی، صورت قضیه را پاک کرد. این مساله را نمی‌توان با بهره‌گیری از ابزارهای سنتی و غیر کارآمد به پیش برد و اجازه داد هر از چند گاهی مین‌های بیدار شده جان عده‌ای از هم‌وطنان را گرفته و برای اهالی این مناطق مشکل‌آفرینی کنند.

دنبالراه

حمل و نقل بین المللی

کریر فورواردر

تهران - خیابان ولی عصر، روبروی بزرگمهر، پلاک

۲۸۳ (ساختمان افشار)

طبقه چهارم شمالی

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۱۳۱۰۷-۶۶۴۰۹۵۵۴ فاکس: ۶۶۴۶۱۷۰۴

تلکس: ۲۱۶۸۷۲ DRAH-IR

Email: donbahrah@hotmail.com

CASPIAN

شرکت ترابری بین المللی

آدرس: تهران خیابان قائم مقام فراهانی

کوی سام - شماره ۱۷

تلفن: ۸۸۸۴۱۷۴۵ - ۸۸۸۴۷۶۶۹

تلکس: ۲۳۳۵۷۵ CITC IR

فاکس: ۸۸۸۴۱۵۰۱

کشتیرانی والفجر

از بهرکننده سرویس های منظم حمل انواع UKS، سواری، کامپون و موبجایی مسافر در حوزه خلیج فارس، شامل بندر و جزایر داخلی و بندر خارجی منطقه با شناورهای مجهز و مدرن

خیابان کریمخان زند، نبش شهید عضدی، کوچه آبیان

۸۸۸۹۱۰۱۵ - ۸۸۸۹۵۶۹۵ - ۸۸۸۰۰۳۶۹

۸۸۸۹۲۹۳۳ - ۸۸۹۰۸۸۴۰ - ۸۸۹۰۹۲۸۸

دورنگار: ۸۸۹۰۲۴۰۹ تلکس: ۲۱۳۸۱۹ VECIR

E-mail: Valfajr@vesc.net

ایران ترابری

نمایندگی خطوط کشتیرانی و حمل و نقل بین المللی

نمایندگی

HAPAG - LLOYD

از اروپا، قاره آمریکا و

خاور دور نمایندگی

G.L.I حمل زمینی و

دریایی از اروپا

آدرس:

میدان آرژانتین، خیابان

بهاران، شماره ۸

آپارتمان ۱۹

تلفن: ۸۸۸۷۰۳۷۱-۵

فاکس: ۸۸۷۹۲۲۰۵

برادران مجدپور

تهران، خیابان خردمند

شمالی، شماره ۱۳۵

ساختمان گفرنگ طبقه

دوم کدپستی: ۱۵۸۵۹

تلفن: ۸۸۸۲۵۸۹۹ و

۸۸۸۲۴۸۹۹

فاکس: ۸۸۳۰۱۴۹۷

شرکت کشتیرانی

فرادریا

Overseas Shipping Agencies

تلفن: ۸۸۸۲۵۵۳۹-۳۰

فاکس: ۸۸۳۰۱۴۹۷

ATIEH NATIONAL TRANSPORT

حمل کالاهای وارداتی، صادراتی و ترانزیت به

کشورهای آسیای میانه و اروپا و بالکس

ترخیص کالا از کلیه گمرکات کشور

تهران، خیابان حافظ، دوروی دانشگاه امریک، کوچه شهین

پلاک ۴۴، طبقه دوم

تلفن: ۸۸۹۱۰۵۷۵ - ۸۸۹۸۳۲۹ (خط فاکس)

E-mail: info@atiehtransport.com

حمل و نقل مسافری

شرکت مسافری

سیرو و سفر ایران

علاوه بر سرویس های

درون مرزی همروژه

سوریه - استانبول - آنکارا

پارک سوار بیبی:

۸۸۷۳۲۵۳۵ - ۸۸۷۳۲۶۶۹

ترمیغال جنوب: ۵۵۳۱۹۵۵۵

ترمیغال شرق: ۷۷۸۵۶۹۶

ترمیغال غرب: ۲۲۶۵۸۲۴

حمل و نقل بین المللی

شرکت باربران ایران

(با مسئولیت محدود)

نشانی دفتر مرکزی: خیابان

نلسطین شمالی، شماره ۱۴۶،

طبقه ۴، شماره ۱۸

صندوق پستی: ۱۴۱۵۰-۳۷۷۷

تلفن: ۸۸۹۱۳۷۳۱ (۲۱)

۸۸۹۶۹۰۲۱

۸۸۹۱۱۵۴۲-۳

۸۸۹۱۳۷۱۹

پست الکترونیک:

E-mail: bbicir@dpi.net.ir

نمایندگی کشتیرانی سیزارک

دفتر مرکزی: تهران خیابان

سهروردی شمالی، خیابان

هریزه غربی، پلاک ۱۱۶،

طبقه دوم، کدپستی: ۱۵۵۳۱۶

تلفن دفتر مرکزی: ۸۸۷۳۲۴۰۰

۸۸۷۳۲۴۷۸ و ۷۹

تلکس: ۲۱۷۱۷۱ SEAS IR

پست الکترونیک:

info@seasark.com

وب سایت:

Web: www.seasark.com

شعبات:

بندر امام خمینی (ره)

تلفن: ۲۱۷۷۸-۲۱۶۶۷

بندر عباس: ۱۲-۲۲۲۰۳۱۱

بندر بوشهر: ۲۲۲۱۲

خارک: ۲۲۲۵۲-۲۲۲۴۸

بندر انزلی - عسلویه

خرمشهر - چابهار

حمل و نقل مسافری

اتو جاوید

نامی جاوید در صنعت حمل و نقل مسافری تهران

بزرگترین مرکز کرایه اتوبوس، مینی بوس در بستر و سرویس

کارخانجات

تلفن های دفتر مرکزی:

۰۲۱-۷۷۵۰۷۱۱۳

فاکس: ۷۷۵۰۷۱۱۳

شعبه کرج: ۲-۲۲۲۹۷۷۱ - ۰۲۶۱ - شعبه شهریار: ۰۲۶۱-۲۲۲۲۱۱۶

شعبه رشت: ۰۵۵۵۸۶۸۸ - ۵۵۵۰۲۵۰

شرکت مسافری

سالم سفر

نامی مطمئن در صنعت

حمل و نقل و مسافری

مرکز کرایه اتوبوس، مینی بوس

و سواری (تشریفات) جهت

سرویس ایاب و نهاب

کارخانجات و ادارات و در بستی

به تمام نقاط کشور

تلفن: ۷۷۵۳۷۸۳۷

تلکس: ۷۷۵۳۲۳۲۶

نمایندگی کرج: ۰۲۶۱-۲۲۲۹۷۷۱

نمایندگی شهریار: ۰۲۶۱-۲۲۲۲۱۱۶

بھی ترابری

شرکت حمل و نقل بین المللی

کریر - فورواردر

نشانی: تهران، خیابان

طالبانی، بین ولیعصر و

حافظه، شماره ۱۶۵، طبقه

دوم، شماره ۷

تلفن: ۶۶۲۹۲۴۶۵

۶۶۲۰۷۱۳۸

۶۶۲۹۶۹۲۷-۸

فاکس: ۶۶۲۰۶۶۷۸

آژانس مسافرتی و جهانگردی

ارمیترا

نشانی: خیابان دکتر بهشتی،

خیابان کاوسی فر (میترا) پلاک ۵۹ و ۵۷

تلفن داخلی: ۸۸۷۵۱۱۶۱
تلفن خارجی: ۸۸۷۴۲۱۲۱
فاکس: ۸۸۷۵۹۶۴۶

راه‌نما

(توانس ایر سابق)

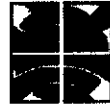
(دفتر مسافرت هوایی و جهانگردی، تأسیس ۱۳۳۵)

صدور بلیط داخلی و خارجی، ویزا، تور دومی، رزرو هتل در سراسر جهان، تور داخلی و خارجی نماینده CIP فرودگاه مهرآباد

آدرس: تهران، سپهبد قری، شماره ۲۲۶

تلفن: ۴-۸۸۹۰۱۱۹۱ فاکس: ۸۸۸۹۲۷۹۱

Email: rahnama@samapardaz.com

اطلس

خدمات مسافرتی

(پرشین گلف)

خیابان میرداماد، میدان مانی (محسنی)

سابق، خیابان فرناز، شماره ۲۱

تلفن: ۲-۲۷۷۰۰۶۱۷

۲۲۲۱۰۳۶-۷

فاکس: ۲۲۲۷۰۰۶۳

عضو یاتا

خدمات مسافرت
هوایی و جهانگردی

پوریان سیر

صدور و رزرو کلیه بلیت‌های داخلی و خارجی، اخذ ویزای دومی (عادی-فوری)، رزرو هتل، تورهای

دومی، عمره سوریه، کیش و مشهد

پاسداران، شهید کلاهدوز (دولت)، پلاک ۲۷۵

تلفن ۲۲۵۶۲۰۲۲ پی‌دربی

فاکس: ۲۲۵۵۹۲۲۸

تعطیلات

شرکت جهانگردی و خدمات مسافرتی

نمایندگی فروش بلیت کلیه شرکت‌های هواپیمایی داخلی و خارجی و مجری تورهای داخلی و خارجی و ورودی

نشانی: خیابان دکتر علی شریعتی، پلاک ۱۹۰۷،

کدپستی: ۱۹۳۴۶

تلفن: ۲۲۷۱۷۱۷۹ - ۲۲۷۱۰۱۹۱ فاکس: ۲۲۷۳۵۲۲۲

دفتر خدمات مسافرتی و جهانگردی

نشانی: تهران - بلوار میرداماد

مقابل برج آرین - پلاک ۱۹۹

تلفنکس: ۲۲۲۲۶۲۳۵

۲۲۲۲۳۴۱۳

E-mail:

gulliveriran@yahoo.com

دفتر خدمات مسافرتی و جهانگردی

قابل توجه مدیران محترم سازمانها و ارگانهای دولتی، خصوصی و تعاونی

برای رزرو هتل و استفاده از تورهای داخلی و خارجی یا مشاوره کنید

تهران - شهرک غرب - بلوار فرخزادی

۱۸ متری مطهری - نبش بوستان ۲

طبقه فوقانی قتادی بوستان - پلاک ۱

تلفن: ۲۲۳۷۳۳۲۲ - ۰۲۱ - ۲۲۰۷۹۰۷۵

E-mail: info@parin.org

Gramian

دفتر خدمات مسافرت هوایی

و جهانگردی گرامیان

تهران - خیابان میرداماد، نبش

شریعتی پلاک ۱ طبقه دوم

تلفن: ۸-۲۲۲۶۵۰۳۲

فاکس: ۲۲۲۲۱۲۹۶

کالی تور

نمایندگی فروش بلیت کلیه شرکت‌های هواپیمایی و مجری تورهای خارجی، داخلی، ورودی

آدرس: فلسطین شمالی، بالاتر از

بلوار کشاورز، شماره ۱۲

تلفن: ۵۳-۸۸۹۵۶۳۳۹

فاکس: ۸۸۹۶۰۲۶۰

E-mail:

GULITOUR@SAMA.DPL.NET.IR

آژانس سوگل

شرکت خدمات مسافرت هوایی و

جهانگردی سوگل تهران

تهران - خیابان سهروردی

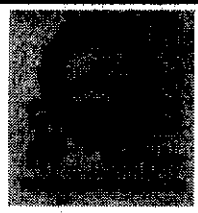
شمالی، پلاک ۲۵۱، طبقه دوم،

واحد ۵ شرقی

تلفن: ۵-۸۸۴۹۰۸۳

فاکس: ۸۸۸۱۳۳۶۷

E-mail: info@Sogol.com

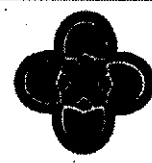

جمعیت آفتاب
کلینیک تخصصی درمانی،
بازگوانی و اقامتی

- ♦ درمان تخصصی وابستگی به مواد مخدر مطابق با استانداردهای علمی
- ♦ مشاوره حضوری رایگان، مشاوره تلفنی
- ♦ ارائه انواع روش سمزدایی به صورت سرپایی و بستری و درمان با متادون
- ♦ مشاوره فردی، خانوادگی و گروه درمانی
- ♦ تهران ابتدای بغ سهروردی جنوبی، شماره ۳
- تلفن ۳-۷۶۰۳۳۹۰۷۷

شرکت سایار
تولیدکننده مواد شیمیایی صنایع نساجی
خیابان دکتر بهشتی، خیابان دلپذیر (مهنان)، کوچه شهید ادانی (دوم)، پلاک ۲۱
تلفن: ۸۸۷۲۰۸۶۵-۸۸۷۵۸۲۲۲
فاکس: ۸۸۷۲۷۲۱۵
www.Sayar-Co.com
Email: info@Sayar.com

شرکت لاله مهرگان
(سهامی خاص)
نوع فعالیت: تولیدپتوی سیلک
آدرس: خیابان ولیعصر، روبروی پارک ملت
خیابان شهید عاطفی، پلاک ۳۳، طبقه سوم
تلفن: ۲۲۰۱۲۹۰۶-۲۲۰۱۲۹۰۱
فاکس: ۲۲۰۱۲۲۶۲

ایران بهداشت
عرضه کننده کاملترین مجموعه تجهیزات و وسایل درمان بیماری‌های قلب و عروق و آدرس:
تهران، خیابان طالقانی غربی، چهارراه فریمان، شماره ۱۲۲
تلفن: ۶۶۳۶۷۱۸۱
فاکس: ۶۶۳۰۲۹۵۶

مجله گزارش در

مراکز استانها
نماینده تبلیغات
مسابذیرد
تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۳۳۷۸۱

صنایع پتو
فعالیت: تولید پتو و نخ پتو
نشانی: خیابان ولیعصر، روبروی پارک ملت، خیابان شهید عاطفی، پلاک ۳۳، طبقه سوم
تلفن: ۲۲۰۱۲۲۸۳-۶
فاکس: ۲۲۰۱۲۲۶۲

سهاطب
شرکت صنایع مهندسی پزشکی سهاطب تولیدکننده انواع ساکشن‌های جراحی و چراغ‌های سیالکتیک سفی و پرتابل مورد تایید وزارت بهداشت، درپومان و آموزش پزشکی
تلفن: ۲-۸۸۷۴۲۸۹۱
فاکس: ۸۸۷۵۲۰۶۶
صندوق پستی: ۱۹۶-۱۶۷۶۵
E-mail: sohabat@sohabat.com
web: www.iran.yellowpages.us/sohabat

شرکت کاویان
نماینده گی بیمه آسیا

مشاور امور بیمه خسارت- صدور
تهران، خیابان خرمشهر (آپادانا) شماره ۲۰۰
تلفن: ۳-۸۸۷۵۰۳۳۰ و ۷-۸۸۷۵۰۳۰۵
مدیریت: ۹-۸۸۷۵۰۳۹۷ فاکس: ۸۸۷۲۲۰۵۷

گانه دوی ایران

اولین موسسه ترمیم مو در ایران
تلفن: ۸۸۸-۲۵۰ ۸۸۹-۸۴۳۳
ار نکصد نار مو تا نکصد هزار نار مو
روس بین اسکن امریکا بدون عجل جراحی
تلفن: ۸۸۸۹۹۸۲۸ ۸۸۹۳۱۳۳
ولیعصر جنب سینما افریقا طبقه سوم
E-mail: Khaneh_c_moose@ramail.com

شرکت جهان سرنگ
تولیدکننده سرنگ یکبار مصرف با استفاده از جدیدترین ماشین آلات با بالاترین استاندارد تکنولوژی.
در اندازه‌های ۲/۵، ۱۰، ۱۵ میلی‌لیتری
کارخانه ارنیل:
۸۸۸۱۱۹۵-۴۵۱
دفتر مرکزی تلفن:
۲۱-۸۸۸۴۲۰۳۱-۸۸۲۰۲۹۷
تلفاکس: ۲۱-۸۸۸۴۰۳۷۱

دفتر نگارش و ویرایش

تهیه و تنظیم نامه های اداری - متن سفرانی - ویرایش متون ادبی و تاریخی - تهیه و تنظیم گزارش های تبلیغاتی و رسانه یی - ویرایش مجموعه شعر، نمایشنامه، فیلمنامه و قبول چاپ نشریات و پوستره‌های تبلیغاتی در تیراژ ۲۰/۰۰۰ نسخه به بالا

تلفن: ۰۹۳۲۹-۱۲۲۲-۷۷ و ۶۶۹۵۲۲۲۶-۸